

НАРЕДБА ЗА БЕЗОПАСНАТА ЕКСПЛОАТАЦИЯ И ТЕХНИЧЕСКИЯ НАДЗОР НА АСАНСЬОРИ

В сила от 12.05.2003 г.

Приета с ПМС № 75 от 01.04.2003 г.

Обн. ДВ. бр.33 от 11 Април 2003г., изм. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2005г., изм. ДВ. бр.96 от 30 Ноември 2005г., изм. ДВ. бр.40 от 16 Май 2006г., изм. ДВ. бр.70 от 29 Август 2006г., изм. ДВ. бр.64 от 18 Юли 2008г., изм. ДВ. бр.32 от 28 Април 2009г., изм. ДВ. бр.18 от 1 Март 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.103 от 28 Декември 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.27 от 25 Март 2014г.

Глава първа. ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) С наредбата се уреждат техническите изисквания, правилата и нормите за безопасна експлоатация на асансьорите, редът за осъществяване на технически надзор на асансьорите, редът за вписване в регистъра по чл. 3б, ал. 1 от Закона за техническите изисквания към продуктите (ЗТИП) и издаване на удостоверения на лица за поддържане, ремонтране и преустройство на асансьорите.

Чл. 2. (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) Наредбата се прилага за асансьори по смисъла на § 1, т. 1 от Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на асансьорите и техните предпазни устройства, приета с Постановление № 242 на Министерския съвет от 2001 г. (обн., ДВ, бр. 94 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 87 и 115 от 2002 г., бр. 100 от 2003 г., бр. 24 и 40 от 2006 г., бр. 37 от 2007 г. и бр. 61 от 2008 г.), със скорост, по-голяма от 0,15 m/s.

Чл. 3. Наредбата не се прилага за:

1. (изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) машини, които попадат в обхвата на Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на машините, приета с Постановление № 140 на Министерския съвет от 2008 г. (обн., ДВ, бр. 61 от 2008 г.; попр., бр. 71 от 2008 г.; изм. и доп., бр. 48 от 2010 г.), независимо от датата на производството им и нормативния акт, определящ устройството им, който е бил в сила към датата на тяхното производство;

2. (изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) асансьори, специално проектирани за обекти, свързани с отбраната и сигурността на страната, в системата на Министерството на отбраната и Министерството на вътрешните работи;

3. минни подемници;

4. сценични подемници;

5. (отм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.)

6. (отм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.)

7. зъбчати железници.

8. (отм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.)

9. (отм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.)

Глава втора.
ИЗИСКВАНИЯ ЗА БЕЗОПАСНА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА АСАНСЬОРИТЕ

Чл. 4. (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) (1) Ползвателите на асансьори са длъжни да осигурят тяхната експлоатация в съответствие с изискванията на наредбата и на инструкцията за експлоатация на производителя.

(2) Ползвателите на асансьори, пуснати на пазара след влизането в сила на Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на асансьорите и техните предпазни устройства, са длъжни да допускат експлоатацията им само когато съответствието им със съществените изисквания е удостоверено с декларация за съответствие и маркировка за съответствие.

Чл. 5. (Изм. - ДВ, бр. 40 от 2006 г., в сила от 05.05.2006 г., отм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.)

Чл. 6. (Отм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.)

Чл. 7. (1) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г., доп. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) Ползвателите на асансьори са длъжни да сключват писмени договори за поддържането, преустройването и ремонтването им само с вписани в регистъра по чл. 36, ал. 1 ЗТИП лица, извършващи поддържане, ремонтване и преустройство на асансьори.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) Ползвателите са длъжни да не допускат експлоатация на асансьорите, ако не са сключили договор за поддържането им с лице по ал. 1.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) Ползвателите са длъжни незабавно да спрат ползването на асансьорите, които се поддържат, ремонтират или са преустроени от лица, които не са вписани в регистъра по чл. 36, ал. 1 ЗТИП като извършващи поддържане, ремонтване и преустройство на асансьори.

(4) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) Алинеи 1 и 2 не се прилагат, ако ползвателят сам е вписан в регистъра по чл. 36, ал. 1 ЗТИП като лице, което поддържа, ремонтира и преустройва асансьори.

(5) (Нова - ДВ, бр. 27 от 2014 г.) Лицата, извършващи поддържане, ремонтване и преустройство на асансьори, не могат да възлагат или да прехвърлят на други лица, включително като подизпълнители, изпълнението на задълженията си по договорите по ал. 1.

Чл. 7а. (Нов - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) Ползвателите и лицата, поддържащи асансьорите, са длъжни да не допускат експлоатацията на асансьори, когато:

1. асансьорите престанат да съответстват на нормативните изисквания за устройство или безопасна експлоатация и/или са констатирани неизправности по чл. 10, ал. 1;

2. не са регистрирани пред органите за технически надзор;

3. на асансьорите не е извършен технически преглед съгласно чл. 24, ал. 1;

4. в акта за първоначален технически преглед или в ревизионен акт е вписано заключение, че съоръжението не е годно за безопасна експлоатация;

5. (изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) асансьорите или предпазните им устройства нямат нанесена маркировка за съответствие със съществените изисквания на

Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на асансьорите и техните предпазни устройства, ако са пуснати на пазара след влизането ѝ в сила.

Чл. 8. Лицата, които поддържат асансьори, определят асансьорния монтьор с най-висока степен на правоспособност от персонала си, който трябва да контролира работата на другите монтьори и да следи за техническото състояние и за безопасната експлоатация на поддържаните асансьори.

Чл. 9. (1) Лицата, които поддържат асансьори, са длъжни:

1. (изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) да инструктират срещу подпис ползвателите или техен представител за условията за безопасна експлоатация на асансьорите;

2. (изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) да извършват функционални проверки за изправността и действието на асансьора и предпазните му устройства съгласно приложението;

3. (изм. - ДВ, бр. 27 от 2014 г.) да извършват техническо обслужване на асансьорите;

4. (изм. - ДВ, бр. 27 от 2014 г.) да водят дневник, в който да отразяват техническото състояние на асансьора и резултатите от извършените проверки и ремонти и към който да прилагат екземпляр от чертежите, схемите или сертификатите за извършените ремонти и преустройство на асансьора и декларациите за съответствие на заменени предпазни устройства; асансьорните монтьори, които са извършили проверките и/или ремонтите, вписват датата на извършването им и името и фамилията си в дневника и полагат подпис;

5. (доп. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) да осигурят 24-часово непрекъснато аварийно обслужване на асансьорите - да освобождават пътниците при аварийно спиране на кабината, да оказват помощ при аварии и злополуки и да спират асансьорите при техническите неизправности по чл. 10, ал. 1, т. 1 - б, ако са установили или са получили информация за такива неизправности.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 27 от 2014 г.) Функционалните проверки и техническото обслужване на асансьорите се извършват в срокове и по ред, определени в инструкциите на производителя. Ако в инструкцията не е определен срок за функционалните проверки, те се извършват най-малко веднъж на 10 дни.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2014 г.) Техническото обслужване, ремонтването, преустройването, търсенето и отстраняването на неизправности на асансьорите се извършват съвместно най-малко от двама асансьорни монтьори. При извършване на тези дейности асансьорните монтьори са длъжни да окачат на шахтните врати табели с предупредителни надписи за предпазване от злополуки.

(4) Аварийното обслужване на асансьорите се извършва в срок до един час от получаването на сигнал за настъпване на събитие по ал. 1, т. 5.

(5) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) Лицата, които поддържат асансьори, са длъжни до края на всяко тримесечие да уведомяват регионалния отдел на Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор" в Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, на чиято територия е монтиран асансьорът, за:

1. (доп. - ДВ, бр. 27 от 2014 г.) ползвателите, с които са сключили или прекратили договор за поддържане на асансьори през съответното тримесечие;

2. адреса, на който са монтирани асансьорите по т. 1.

(6) (Нова - ДВ, бр. 27 от 2014 г.) Лицата, които поддържат асансьори, са длъжни да съхраняват дневника по ал. 1, т. 4 в машинното помещение на асансьора, а ако асансьорът няма машинно помещение - в таблото за управление на асансьора.

Чл. 10. (1) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) Лицата, които поддържат асансьори, задължително спират асансьора до отстраняването на следните неизправности:

1. движение на кабината при отворена шахтна врата;
2. движение на кабината при отворена кабинна врата при наличие на пътници или товар в нея;
3. отворена (незаклучена) шахтна врата и кабина, намираща се извън зоната на спирката;
4. счупено или липсващо стъкло на шахтната врата;
5. повреди на ограждането на кабината или шахтата;
6. силен шум, вибрации или неравномерно движение на кабината;
7. неправилно функциониране или неизправност на крайните прекъсвачи, ограничителя на скоростта, захващания механизъм, бутона "стоп", устройствата за заключване на шахтните врати или на контактите за безопасност;
8. шум в редуктора, сигнализиращ за неизправност на червячната двойка;
9. износени над допустимата норма въжета или канали на триещата шайба;
10. счупени плъзгачи или скъсани бандажи на ролкови водачи;
11. (доп. - ДВ, бр. 27 от 2014 г.) липса на осветление в кабината или осветеност на пода на кабината и кабинната бутониера, по-малка от 50 lx;
12. наличие на вода в шахтната яма;
13. отклонение от точността на спиране на кабината;
14. неработещо устройство за контрол на товара или сигнализация за претоварване;
15. (нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) теч на масло от цилиндъра или маркучите - за хидравлични асансьори;
16. (нова - ДВ, бр. 27 от 2014 г.) напукана външна изолация на гъвкавите кабели към кабината на асансьора;
17. (нова - ДВ, бр. 27 от 2014 г.) нефункциониращо устройство за двустранна разговорна връзка между кабината на асансьора и лицето, което извършва аварийно обслужване на асансьора съгласно чл. 9, ал. 1, т. 5.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) В случаите по ал. 1 лицето, което поддържа асансьора със съдействието на ползвателя трябва да прекрати незабавно достъпа до асансьора и да сигнализира и обезопаси опасните зони.

Чл. 10а. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2014 г.) Лицата, които поддържат асансьори, са длъжни да не използват материали, съдържащи азбест, при поддръжката и ремонта на спирачните системи на асансьорите.

Чл. 11. (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) Асансьорните монтьори по чл. 8 извършват най-малко веднъж на 12 месеца външен оглед по чл. 26, ал. 1, т. 3 на асансьорите и записват резултатите от него в дневника на асансьора по чл. 9, ал. 1, т. 4.

Чл. 12. Лицата, които поддържат асансьори, поставят в кабините на асансьорите, в които пътуват хора, и на етажните площадки на товарните асансьори здраво закрепена табела, която съдържа:

1. указания за ползване на асансьора и за поведението на ползващите го при аварии и

злополуки;

2. забрана за самостоятелно ползване на асансьора от деца до 7-годишна възраст;

3. номера на телефона, на който да се съобщава за забелязани неизправности или аварии или за необходимост от освобождаване на пътници.

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) Ползвателят на асансьора и лицето, което поддържа асансьора, са длъжни да заключват машинното помещение.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2014 г.) (1) В шахтите на асансьорите се забранява наличие на тръбопроводи, кабели и други инсталации, които не са част от конструкцията на асансьора.

(2) В машинните помещения на асансьорите се забранява наличие на тръбопроводи, кабели и други инсталации, които не са част от конструкцията на асансьора, освен компоненти на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия.

Чл. 14а. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2014 г.) Ползвателите не трябва да допускат използването на асансьори, в кабините на които има монтирана врата, ограничаваща площта на пода на кабината, която се използва от пътниците, когато вратата е отворена, освен ако в кабината се намира инстмутирано съгласно чл. 9, ал. 1, т. 1 лице.

Чл. 15. (1) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) Асансьорите, предназначени само за товари, монтирани в предприятия, се обслужват от придружител, когато това е предвидено в инструкцията на производителя.

(2) Придружителят на асансьора е длъжен ежедневно да извършва проверки на:

1. изправността на осветлението в кабината и на етажните или товарните площадки;

2. функционалното действие на устройствата за заключване на шахтните врати, на контактите на крилата на шахтните врати, на апаратите за управление и сигнализация и на точността на спиране на етажите.

(3) Придружителят е длъжен да записва резултатите от проверките по ал. 2 в дневник и да уведомява лицето, което поддържа асансьора, за констатираните неизправности.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.)

Чл. 16. (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) Лицата, които поддържат асансьори, са длъжни да бракуват носещите възета на асансьорите съгласно нормите, определени от производителя в техническата документация на асансьора. Ако в техническата документация не са определени норми, носещите възета се бракуват съгласно нормите, посочени в българските стандарти, въвеждащи европейски стандарти.

Чл. 17. (Отм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.)

Глава трета. ТЕХНИЧЕСКИ НАДЗОР

Раздел I.

Общи изисквания

Чл. 18. (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) Органи за технически надзор на асансьорите са:

1. председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН) чрез Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор" (ГД "ИДТН");
2. лица и структурно обособени части на предприятия или организации, получили лицензия от председателя на ДАМТН по реда на Наредбата за условията и реда за издаване на лицензии на лица за осъществяване на технически надзор на съоръжения с повишена опасност и за реда за водене на регистър на съоръженията, приета с Постановление № 187 на Министерския съвет от 2000 г. (обн., ДВ, бр. 79 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 115 от 2002 г., бр. 17 от 2003 г. и бр. 104 от 2004 г.).

Чл. 19. (Отм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.)

Раздел II.

Регистриране

Чл. 20. (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) Ползвателите на асансьори са длъжни в 20-дневен срок след издаването на декларацията за съответствие съгласно Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на асансьорите и техните предпазни устройства да ги регистрират пред:

1. регионалния отдел на ГД "ИДТН", на чиято територия ще се експлоатират - за асансьорите, които подлежат на технически надзор от органа по чл. 18, т. 1;
2. избран от тях орган по чл. 18, т. 2 - за асансьорите, които подлежат на технически надзор от орган по чл. 18, т. 2.

(2) Регистрирането на асансьорите се извършва по писмено заявление на ползвателите им, в което се посочват данни:

1. идентифициращи ползвателя;
2. за адреса и мястото, където е монтиран асансьорът;
3. за производителя и за лицето, което е монтирало асансьора.

(3) Към заявлението по ал. 2 се прилагат:

1. ревизионна книга;
2. технически данни и характеристики на асансьора, съставните му части и предпазните му устройства;

3. (изм. - ДВ, бр. 32 от 2009 г.) инструкциите по чл. 37 и чл. 38, т. 1 от Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на асансьорите и техните предпазни устройства, приета с Постановление № 242 на Министерския съвет от 2001 г. (обн., ДВ, бр. 94 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 87 и 115 от 2002 г., бр. 100 от 2003 г., бр. 24 и 40 от 2006 г., бр. 37 от 2007 г. и бр. 61 от 2008 г.);

4. (отм. - ДВ, бр. 32 от 2009 г.)

5. (отм. - ДВ, бр. 32 от 2009 г.)

6. (отм. - ДВ, бр. 32 от 2009 г.)

7. (изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) декларация за съответствие със съществените изисквания, определени с Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на асансьорите и техните предпазни устройства - за пуснатите на пазара след влизането ѝ в сила.

(4) Заявлението за регистриране и представените документи се проверяват от органите за технически надзор в срок до 10 работни дни от получаването им.

(5) Ако при проверката по ал. 4 не бъдат констатирани непълноти в представените документи и/или несъответствия на декларацията за съответствие по ал. 3, т. 7, органите за технически надзор регистрират асансьора. Отказът за регистрация се мотивира писмено.

Чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г., доп. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) Лицето, което е монтирало асансьора, е длъжно да предостави на неговия ползвател документите по чл. 20, ал. 3, т. 2 - 7 в два екземпляра.

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г., отм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.)

Чл. 23. (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) При промяна на ползвателя на асансьора новият ползвател е длъжен в 10-дневен срок от настъпване на промяната да уведоми за нея органа за технически надзор, който е регистрирал съоръжението.

Чл. 23а. (Нов - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) (1) Ползвателят по всяко време може да промени лицето по чл. 18, т. 2, което осъществява технически надзор на асансьора.

(2) В случай на промяна по ал. 1 ползвателят е длъжен да регистрира асансьора пред новоизбрано лице по чл. 18, т. 2, като му предостави досието по чл. 31.

(3) В случаите по ал. 1 ползвателят отправя до лицето по чл. 18, т. 2, което първоначално е регистрирало асансьора, писмено искане за предоставяне на досието по чл. 31, което съхранява. Лицето е длъжно да предостави досието в 7-дневен срок от получаване на искането.

Чл. 23б. (Нов - ДВ, бр. 70 от 2006 г., доп. - ДВ, бр. 27 от 2014 г.) Органите за технически надзор по чл. 18, т. 2 уведомяват всяка година до 31 януари ГД "ИДТН" за адресите и заводските номера на регистрираните и снетите от регистрация през предходната година асансьори.

Раздел III.

Технически прегледи и проверки

Чл. 24. (1) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) Органите за технически надзор извършват следните технически прегледи на асансьорите:

1. първоначални - след регистрирането им;
2. (изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) периодични - веднъж на 36 месеца;
3. (изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) след преустройство;
4. след спиране експлоатацията на асансьора за повече от 6 месеца;
5. (изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) след замяна на повдигателен механизъм, триеща шайба, хидравличен цилиндър, носещи въжета и приспособленията за тяхното окачване, ограничител на скоростта или хващачи;
6. след аварии или злополуки;
7. внезапни;
8. (нова - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) по искане на ползвателя на асансьора.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 70 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) Техническите прегледи на асансьорите по ал. 1, т. 1 - 6 и 8 се извършват по писмено искане на техните ползватели в двуседмичен срок от получаване на искането от органа за технически надзор, пред който асансьорите са регистрирани.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) Ползвателите на асансьорите са длъжни да уведомят органите за технически надзор за настъпването на събития по ал. 1, т. 3, 4 и 5 в 7-дневен срок от настъпването им.

(4) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) Към искането по ал. 2 за извършване на технически преглед по ал. 1, т. 3 се прилагат документите по § 1а, ал. 2.

(5) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) Към искането по ал. 2 за извършване на технически преглед по ал. 1, т. 5 се прилагат:

1. документите за качество на заменените елементи, възли или възета;
2. декларация за съответствие на заменените предпазни устройства със съществените изисквания, определени с Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на асансьорите и техните предпазни устройства.

(6) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) Техническите прегледи по ал. 1, т. 7 се извършват само от органа по чл. 18, т. 1 за всички асансьори, независимо от това в коя точка от приложение № 1 към Наредбата за условията и реда за издаване на лицензии за осъществяване на технически надзор на съоръжения с повишена опасност и за реда за водене на регистър на съоръженията, приета с Постановление № 187 на Министерския съвет от 2000 г. (обн., ДВ, бр. 79 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 115 от 2002 г., бр. 17 от 2003 г., бр. 104 от 2004 г., бр. 40 и 59 от 2006 г., бр. 64 от 2008 г., бр. 32 от 2009 г. и бр. 73 от 2010 г.), попадат асансьорите. Те могат да се извършват:

1. при проверки по чл. 42, ал. 1 или чл. 34б, ал. 1 ЗТИП;
2. когато сроковете за извършване на периодичните прегледи по ал. 1, т. 2 са изтекли и не е постъпило заявление по ал. 2;
3. при обследване на аварии и злополуки с асансьори;
4. при получаване на сигнали, жалби или предложения от други контролни органи, граждани, организации и др.;
5. при контрол на изпълнението на принудителните административни мерки по чл. 49, ал. 1 ЗТИП;
6. преди изтичането на сроковете по ал. 1, т. 2, когато резултатите от предходните технически прегледи показват, че има предпоставки за появяване на дефекти, които ще застрашат безопасната експлоатация на асансьора.

Чл. 25. (1) (Доп. - ДВ, бр. 70 от 2006 г., доп. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) Техническите прегледи по чл. 24, ал. 1, т. 1 - 6 и 8 се извършват в присъствието на ползвателя им и на лицето, което поддържа асансьора или което го е монтирало или е извършило неговия ремонт или преустройство.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) Лицето, което поддържа асансьора или е извършило неговия ремонт или преустройство, е длъжно да осигури правоспособен персонал, средства за измерване, контролни тежести и електрическа енергия за извършване на техническите прегледи по чл. 24, ал. 1, т. 2 - 6 и 8.

(3) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2009 г.) След всеки технически преглед органът по чл. 18, т. 2 поставя в кабината на асансьора стикер, върху който е записан регистрационният номер на органа, извършил техническия преглед, датата на извършване на прегледа и годината, през която трябва да се извърши следващият периодичен преглед. Стикерът трябва да е здраво закрепен, а обозначенията върху него трябва да са ясни, четливи и незаличими.

Чл. 25а. (Нов - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) При първоначалния технически преглед се извършва:

1. визуална проверка за съответствието на асансьора с документите по чл. 20, ал. 3, т. 2, 3 и 7;
2. проверка за наличието на маркировка за съответствие на асансьора и предпазните му устройства съгласно приложимите наредби по чл. 7 ЗТИП.

Чл. 26. (1) (Доп. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) При техническите прегледи по чл. 24, ал. 1, т. 2 - 8 се извършват:

1. (изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) проверка за съответствието на асансьора с документите по чл. 20, ал. 3, т. 2 и 3 или § 1а, ал. 2;
2. (изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г., отм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.)
3. (изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) външен оглед;
4. (изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) изпитвания съгласно БДС EN 81-1+АС:2003, приложение D.2, буква "d", буква "f", т. 2, букви "g" - "l" и "n" или БДС EN 81-2+АС:2003, приложение D.2, буква "e", т. 2 и букви "f" - "o", "q" - "v" и "y".

5. (отм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.)

(2) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г., доп. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) При техническите прегледи по чл. 24, ал. 1, т. 2 - 8 на електрическите асансьори, пуснати на пазара до 2 юни 2003 г., изпитванията по ал. 1, т. 4 съгласно:

1. БДС EN 81-1+АС:2003, приложение D.2, букви "d" и "h", т. 1, второ тире, се извършват със 110 % номинален товар в кабината;
2. (изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) БДС EN 81-1+АС:2003, приложение D.2, буква "j", т. 1 се извършват с кабина без товар;
3. БДС EN 81-1+АС:2003, приложение D.2, буква "j", т. 2 се извършват с кабина, натоварена с номинален товар.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г., доп. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) При техническите прегледи по чл. 24, ал. 1, т. 2 - 8 на хидравличните асансьори, пуснати на пазара до 2 юни 2003 г., изпитванията по ал. 1, т. 4 съгласно:

1. (изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) БДС EN 81-2+АС:2003, приложение D.2, буква "t" се извършват при налягане, съответстващо на 150 % от налягането при пълно натоварване;
2. (изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) БДС EN 81-2+АС:2003, приложение D.2, буква "h", т. 1 и буква "j", т. 1 се извършват с кабина без товар;
3. БДС EN 81-2+АС:2003, приложение D.2, буква "h", т. 2 се извършват с кабина без товар, когато площта на кабината съответства на таблица 1.1 на стандарта, а когато площта на кабината е по-голяма от посочената в таблица 1.1 на стандарта - изпитванията се извършват с кабина, натоварена с номинален товар;
4. БДС EN 81-2+АС:2003, приложение D.2, буква "j", т. 2 и буква "m", т. 1 се извършват с кабина, натоварена с номинален товар.

(4) (Нова - ДВ, бр. 70 от 2006 г., отм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.)

Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) (1) След извършване на първоначалния технически преглед органите за технически надзор издават акт за първоначален технически преглед, който

предоставят на ползвателя срещу подпис. Актът съдържа:

1. (изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) вида на извършените проверки;
2. заключение за годността на асансьора за безопасна експлоатация;
3. срока за извършване на периодичен преглед.

(2) Органите за технически надзор записват резултатите от техническите прегледи по чл. 24, ал. 1, т. 2 - 8 в ревизионните книги по чл. 20, ал. 3, т. 1 чрез попълване на ревизионен акт, който съдържа:

1. констатираните неизправности, нарушения и други несъответствия с изискванията на наредбата и/или техническата документация на асансьора;
2. заключение за годността на асансьора за по-нататъшна безопасна експлоатация и при какви условия може да се експлоатира;
3. срока за следващия периодичен преглед.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) Служителите на ГД "ИДТН" могат да записват в ревизионните книги предписанията по чл. 49, ал. 1, т. 1 ЗТИП.

(4) Когато при техническите прегледи по чл. 24, ал. 1 органите за технически надзор по чл. 18, т. 2 установят, че асансьорът не е годен за по-нататъшна безопасна експлоатация, са длъжни писмено да уведомят за това регионалния отдел на ГД "ИДТН" в 3-дневен срок.

Чл. 28. (Отм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.)

Чл. 29. (1) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) При първоначалния технически преглед органът за технически надзор, който го е извършил, заверява с печат ревизионната книга, записва в нея наименованието на лицето, което ще поддържа асансьора, и я предава за съхраняване на ползвателя на асансьора.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) При промяна на лицето, което поддържа асансьора, ползвателят е длъжен в 7-дневен срок да представи ревизионната книга на органа за технически надзор за отразяване на промяната.

(3) (Нова - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) Ползвателите са длъжни да предоставят ревизионните книги на асансьорите при поискване от органите за технически надзор.

Чл. 30. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 70 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) Служителите на ГД "ИДТН" разпореждат с писмена заповед, с вписване в ревизионната книга или с акта за първоначален технически преглед спиране на експлоатацията на асансьорите, когато:

1. асансьорите престанат да съответстват на нормативните изисквания за устройство или безопасна експлоатация и/или са констатирани неизправности по чл. 10, ал. 1;

2. (изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) не е сключен договор за поддържането им с лице, вписано в регистъра по чл. 36, ал. 1 ЗТИП като лице, което извършва поддържане на асансьори;

3. (изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) не са регистрирани пред органите за технически надзор;

4. на асансьорите не е извършен технически преглед съгласно чл. 24, ал. 1;

5. (изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) в акта за първоначален технически преглед или в ревизионен акт е вписано заключение, че съоръжението не е годно за безопасна експлоатация;

6. (нова - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) асансьорите или предпазните им устройства нямат нанесена маркировка за съответствие със съществените изисквания на приложимите наредби по чл. 7 ЗТИП.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.)

(3) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) След отстраняване на причините, поради които асансьорът е бил спрян от експлоатация, служителите на ГД "ИДТН" разрешават експлоатацията му с писмена заповед и/или вписване в ревизионната книга.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г., доп. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) Когато асансьорът се бракува, демонтира или се прекрати експлоатацията му, неговият ползвател е длъжен да уведоми за това регионалния отдел на ГД "ИДТН" в 10-дневен срок.

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) Органите за технически надзор и ползвателите на асансьори съставят досие на всеки асансьор и го съхраняват до бракуването на асансьора. Досието съдържа:

1. документите, представени при регистрацията;
2. актовете за технически прегледи и други документи, издадени от органите за технически надзор;
3. чертежи, изчисления, протоколи от извършени изпитвания и документи за извършени ремонти или преустройства.

Раздел IV.

Обследване на аварии и злополуки

Чл. 32. (1) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) За всяка авария и злополука, възникнала при експлоатацията на асансьор, неговият ползвател незабавно уведомява регионалния отдел на ГД "ИДТН", като до пристигането на негови служители взема мерки за оказване помощ на пострадалите и предотвратяване развитието на аварията.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) Ползвателят е длъжен да запази непроменена обстановката, създадена при аварията или злополуката, до идването на служителите на ГД "ИДТН", ако това не създава допълнителна опасност за развитие на аварията или за възникване на нови злополуки.

Чл. 33. (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) Служителите на ГД "ИДТН" обследват причините за възникването на аварията или злополуката. За резултатите от обследването съставят протокол.

Глава четвърта.

ВПИСВАНЕ В РЕГИСТЪРА НА ЛИЦАТА, КОИТО ИЗВЪРШВАТ ПОДДЪРЖАНЕ, РЕМОНТИРАНЕ И ПРЕУСТРОЙВАНЕ НА АСАНСЬОРИ (НОВА - ДВ, БР. 70 ОТ 2006 Г.)

Чл. 34. (Нов - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) (1) Лицата, които кандидатстват за вписване в регистъра по чл. 36, ал. 1 ЗТИП за извършване на дейности по поддържане, ремонтване и преустройство на асансьори, трябва да отговарят на изискванията на чл. 36, ал. 2, т. 1 ЗТИП и:

1. (изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) да разполагат с нает по трудово правоотношение персонал - не по-малко от двама асансьорни монтьори с необходимата за поддържането, ремонтването и/или преустройването на асансьорите, за които кандидатстват, правоспособност съгласно Наредба № 3 от 2001 г. за условията и реда за придобиване на правоспособност за упражняване на професията "монтьор по монтиране, поддържане и ремонтване на асансьори" (ДВ, бр. 9 от 2001 г.);

2. да притежават:

а) нормативните актове и българските стандарти за асансьорите, които ще поддържат, ремонтират или преустроят;

б) (изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г., изм. - ДВ, бр. 27 от 2014 г.) процедури за работа за извършване на функционалните проверки, техническото обслужване, външните огледи и изпитванията на асансьорите и съставните им части; като такива могат да се използват и инструкциите за експлоатация на производителите на асансьори;

3. да разполагат със:

а) (доп. - ДВ, бр. 27 от 2014 г.) микрометър с обхват до 100 mm, амперметър или амперклещи с обхват до 100 А, волтметър с обхват до 1000 V променлив ток и до 660 V постоянен ток, омметър с обхват от 0 до 20 Ω , мегаомметър с изпитвателно напрежение до 500 V, манометър с обхват до 10,0 MPa и клас на точност не по-нисък от 1,0, оборотомер или тахометър с обхват от 0 до 3000 min⁻¹, луксометър, тарирани тежести и съоръжения за извършване на изпитванията по чл. 26, ал. 1, т. 4, хронометър, нивелир, магнитна стойка с индикаторен часовник, електрозаваръчен апарат, електрически поялник, ръчна бормашина, ъглошлайф, скоби за демонтиране на маховици и спирачни колела, инструменти за нарязване на резба, лебедка, шлосерски инструменти, измервателни уреди за размери и други машини, съоръжения и уреди с обхват, технически характеристики и предназначение в зависимост от предвидените в инструкциите по т. 2, буква "б" технологични операции и според вида и работните параметри на асансьорите, за които кандидатстват;

б) офис и пряка телефонна линия;

в) работни помещения;

4. да осигуряват 24-часово аварийно обслужване съгласно чл. 9, ал. 1, т. 5 и ал. 4.

(2) Допуска се лица от персонала по ал. 1, т. 1 да не са наети по трудово правоотношение, ако:

1. са неограничено отговорни съдружници, когато заявителят е събирателно или командитно дружество, или

2. заявителят е едноличен търговец и самият той е включен в персонала по ал. 1, т. 1.

(3) Изискванията на ал. 1, т. 3, буква "б" и т. 4 не се прилагат към лицата, които кандидатстват за вписване в регистъра за извършване само на дейностите ремонтване или преустройство на асансьори.

Чл. 35. (Нов - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) (1) Лицата по чл. 34, ал. 1 отправят до председателя на ДАМТН чрез регионалните отдели на ГД "ИДТН" писмено заявление, в което посочват дейностите и видовете, типа и техническите характеристики на асансьорите, за които кандидатстват.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) В заявлението по ал. 1 се посочва единният идентификационен код (ЕИК) на търговеца и неговия законен представител и към него се прилагат:

1. (отм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.)

2. (отм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.)

3. копия от трудовите договори на персонала по чл. 34, ал. 1, т. 1;

4. копие от дружествения договор - в случаите по чл. 34, ал. 2, т. 1;

5. копия от документите за правоспособност на персонала по чл. 34, ал. 1, т. 1;

6. списък на нормативните актове и стандартите по чл. 34, ал. 1, т. 2, буква "а";

7. (изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) процедурите за работа по чл. 34, ал. 1, т. 2, буква "б";

8. списък на уредите, машините и съоръженията по чл. 34, ал. 1, т. 3, буква "а";

9. информация за начина, по който е осигурено 24-часовото аварийно обслужване по чл. 34, ал. 1, т. 4;

10. (изм. - ДВ, бр. 103 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) документ за платена държавна такса по чл. 19, ал. 1, т. 1 от Тарифа № 11 за таксите, които се събират в системата на Държавната агенция за метрология и технически надзор по Закона за държавните такси, утвърдена с Постановление № 97 на Министерския съвет от 1999 г. (обн., ДВ, бр. 50 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 10 от 2000 г., бр. 94 и 115 от 2002 г., бр. 17 и 19 от 2003 г.; попр., бр. 27 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 33 и 49 от 2003 г., бр. 32 и 104 от 2004 г. и бр. 15 и 40 от 2006 г.).

Чл. 36. (Нов - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) (1) В срок 15 дни от получаване на заявлението по чл. 35, ал. 1 служителите на регионалния отдел на ГД "ИДТН" извършват проверка на приложените документи.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) Ако при проверката по ал. 1 се установи липса на някой от документите по чл. 35, ал. 2, на заявителя се дава възможност допълнително да ги представи в срок не по-дълъг от 15 дни. Указанията за допълнително представяне на документи могат да се съобщават по реда на чл. 61, ал. 3 от Административнопроцесуалния кодекс, когато заявителят не е намерен на посочения от него адрес. Служителите на регионалния отдел на ГД "ИДТН" проверяват допълнително представените документи в срок 7 дни от получаването им.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2009 г., доп. - ДВ, бр. 103 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) Ако при проверката по ал. 1 или 2 не се установи несъответствие на заявителя с някое от изискванията на чл. 34, в срок 15 дни от приключването ѝ и след представяне от заявителя на документ за платена държавна такса по чл. 19, ал. 1, т. 2 от Тарифа № 11 за таксите, които се събират в системата на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор по Закона за държавните такси служителите от регионалния отдел на ГД "ИДТН" извършват проверка на място.

(4) За резултатите от проверките по ал. 1 - 3 се съставя протокол, който в 5-дневен срок от приключването на последната проверка началникът на регионалния отдел на ГД "ИДТН" представя на председателя на ДАМТН или на оправомощено от него длъжностно лице от ГД "ИДТН".

(5) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) Когато заявителят не представи някой от документите по чл. 35, ал. 2 и след предоставената му допълнителна възможност, се приема, че той не съответства на изискването, което се удостоверява чрез този документ.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) В 10-дневен срок от получаване на протокола по ал. 4 председателят на ДАМТН или оправомощеното от него длъжностно лице от ГД "ИДТН" вписва заявителя в регистъра по чл. 36, ал. 1 ЗТИП и издава удостоверение за вписването му, когато заявителят отговаря на изискванията на чл. 34, или мотивирано отказва регистрацията, когато заявителят не отговаря на изискванията на чл. 34.

Чл. 37. (Нов - ДВ, бр. 70 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 27 от 2014 г.) Лицата, които са заличени от регистъра по чл. 36, ал. 1 ЗТИП и издаденото им удостоверение е обезсилено, са длъжни в едномесечен срок след влизане в сила на заповедта по чл. 36а, ал. 4 ЗТИП да спрат функционирането на поддържаните от тях асансьори чрез изключване на електрическото им захранване, заключване на машинното помещение и предаване ключа на ползвателя. За извършените действия се съставя протокол.

Глава пета.

ПОДОБРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА НА СЪЩЕСТВУВАЩИ АСАНСЬОРИ (НОВА - ДВ, БР. 27 ОТ 2014 Г.)

Чл. 38. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2014 г.) Ползвателите на асансьори, на които няма монтирано устройство за контрол на товара и площта на пода на кабината е над определената по т. 8.2 от БДС EN 81-1:1998+A3 (за електрически асансьори) или т. 8.2 от БДС EN 81-2:1998+A3 (за хидравлични асансьори), трябва да осигурят асансьорите да имат устройство за контрол на товара или:

1. врата, която да ограничи площта на пода на кабината, която се използва от пътниците, до площта, определена в т. 8.2 от БДС EN 81-1:1998+A3, съответно т. 8.2 от БДС EN 81-2:1998+A3, и

2. електрическо предпазно устройство, което да предотврати движението на кабината на асансьора, ако вратата по т. 1 не е затворена, и

3. устройство, което да позволява движението на кабината, когато вратата по т. 1 е отворена, и което се задейства със специално приспособление от инструктирани съгласно чл. 9, ал. 1, т. 1 лица.

Чл. 39. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2014 г.) (1) Ползвателите на асансьори:

1. които нямат аварийно осветление в кабината, трябва да осигурят асансьорите да имат аварийно осветление, захранвано от устройство с автоматично управление, което при прекъсване на електрическото захранване да е в състояние да захрани лампа с мощност, не по-малка от 1 W, в продължение на 1 час;

2. които нямат осветление в шахтата на асансьора, трябва да осигурят асансьорите да имат осветление в шахтата съгласно т. 5.5.10 от БДС EN 81-80:2003;

3. които нямат монтирано върху покрива на кабината устройство за аварийно спиране на асансьора, трябва да осигурят асансьорите да имат върху покрива на кабината устройство за аварийно спиране съгласно т. 5.14.2, буква "б" от БДС EN 81-80:2003;

4. на които в шахтната яма и в ролковото помещение не са монтирани устройства за аварийно спиране на асансьора, трябва да осигурят в шахтната яма и в ролковото помещение на асансьора да има устройства за аварийно спиране съгласно т. 5.5.9 от БДС EN 81-80:2003.

(2) Ползвателите на асансьори, които нямат аварийно алармено устройство, трябва да осигурят асансьорът да има аварийно алармено устройство съгласно т. 5.14.3 от БДС EN 81-80:2003, което да позволява двустранна разговорна връзка между кабината на асансьора и лицето, което извършва аварийно обслужване на асансьора съгласно чл. 9, ал. 1, т. 5.

Чл. 40. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2014 г.) Ползвателите на асансьори, които нямат предпазен щит под кабината на асансьора, трябва да осигурят под кабината да има предпазен щит съгласно т. 5.8.2 от БДС EN 81-80:2003.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. (отм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.)

2. (отм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.)

3. (нова - ДВ, бр. 70 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) "Преустройство" е изменение на товароподемността, височината на повдигане, масата на кабината или скоростта на асансьора или изменение на конструкцията на шахтата или машинното помещение, или изменение в електрическата схема за управление на асансьора или на елементи от нея, или подмяна на предпазно устройство с предпазно устройство, което има технически характеристики, различни от тези на замененото предпазно устройство.

4. (нова - ДВ, бр. 64 от 2008 г., в сила от 19.08.2008 г.) "Декларация за съответствие" е декларацията, с която се удостоверява съответствието със съществените изисквания на асансьорите съгласно приложимата наредба по чл. 7 ЗТИП или съгласно националното законодателство на друга държава - членка на Европейския съюз, или държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, с което се въвеждат приложимите директиви от "Нов подход".

5. (нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) "Поддържане" са всички дейности, извършването на които осигурява безопасното използване на асансьора според предназначението му, както и на неговите съставни части след завършването на монтажа и през целия му жизнен цикъл. Поддържането включва:

- а) смазване, почистване и други подобни;
- б) функционални проверки;
- в) дейности по настройване и регулиране;
- г) ремонт или замяна на съставни части с оригинални, при което не се променят техническите характеристики на асансьора;
- д) ремонт на електрическата схема за управление на асансьора или замяна на елементи от нея с оригинални елементи;
- е) аварийно обслужване на асансьорите.

6. (нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) "Ремонт" е подмяна на основна съставна част, като повдигателен механизъм, кабина, табло за управление и др., с оригинална част или подмяна на предпазно устройство с предпазно устройство със същите технически характеристики, които има предпазното устройство, което се заменя.

§ 1а. (Нов - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) (1) Лице, което преустройва асансьор, е длъжно да оцени рисковете съгласно приложимите за асансьора наредби по чл. 7 ЗТИП и при преустройството да елиминира или намали идентифицираните рискове, като спази съществените изисквания, определени в тези наредби.

(2) Лицето по ал. 1 е длъжно да предостави на ползвателя на асансьора:

1. обяснителна записка за извършените промени;
2. техническата документация, по която е извършено преустройството;
3. удостоверение за качеството и сертификати на материалите и съставните части, използвани при преустройството;
4. декларация, че е оценило рисковете и извършеното преустройство е съобразено със съществените изисквания на приложимите за асансьора наредби по чл. 7 ЗТИП.

§ 1б. (Нов - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) За асансьорите, монтирани в сгради в режим на етажна собственост, задълженията на ползвателя по наредбата се изпълняват от управителя или председателя на управителния съвет на етажната собственост.

§ 2. (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2005 г., в сила от 01.12.2005 г., изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.)

Техническият надзор на асансьорите в Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи и на Министерството на транспорта се осъществява по реда на наредбата от техните специализирани органи по § 4 ЗТИП.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 3. Устройството на асансьорите, произведени до влизането в сила на Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на асансьорите и техните предпазни устройства и на Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на машините, трябва да съответства на заверената им от ГД "ИДТН" техническа документация.

§ 3а. (Нов - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) (1) Като изключение от разпоредбата на § 3 в срок до 31 декември 2011 г. ползвателите на всички асансьори, чиито шахтни врати са с механични брави, които се заключват под действието на пружина, без електрически контакт за заключена врата и с твърда отбивачка, са длъжни да предприемат необходимите технически мерки, за да осигурят задвижването на кабината да се предхожда от ефективно заключване на шахтните врати, когато те са в затворено положение, като за контролиране на заключването трябва да се монтира електрическо предпазно устройство.

(2) При неизпълнение на изискването на ал. 1 в посочения срок ползвателите и лицата, които поддържат асансьорите, са длъжни да спрат експлоатацията на асансьорите.

(3) Органите за технически надзор по чл. 18, т. 2 са длъжни да уведомят съответния регионален отдел на ГД "ИДТН", когато установят експлоатация на асансьори, за които не е изпълнено изискването на ал. 1 след изтичането на посочения срок.

(4) Когато служителите на ГД "ИДТН" установят експлоатация на асансьори, за които не е изпълнено изискването на ал. 1 след изтичането на посочения срок, те разпореждат спирането на експлоатацията на асансьорите.

§ 4. Разрешенията за поддържане, ремонтране или преустройство на асансьори, издадени до влизането в сила на наредбата, запазват своята валидност до посочения в тях срок.

§ 4а. (Нов - ДВ, бр. 15 от 2005 г., в сила от 15.02.2005 г., изм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.) В срок 30 юни 2005 г. асансьорите, договорите за доставка и монтаж на които са сключени до 31 март 2005 г., се регистрират без декларацията по чл. 20, ал. 2, т. 8 и при техническите им прегледи не се извършва проверката по чл. 26, ал. 1, т. 2, ако ползвателите, или лицата, които ги монтират, не по-късно от 15 април 2005 г. уведомят председателя на ДАМТН за адреса на обектите, в които асансьорите ще се монтират.

§ 4б. (Нов - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.) В срок до 30 юни 2011 г. лицата, вписани в регистъра по чл. 36, ал. 1 ЗТИП като лица, поддържащи, ремонтращи и/или преустройващи асансьори, са длъжни да приведат персонала си в съответствие с изискванията на чл. 34, ал. 1, т. 1.

§ 5. Указания по прилагането на наредбата дава председателят на ДАМТН.

§ 6. Наредбата се приема на основание чл. 31, ал. 1, чл. 41 и чл. 42, ал. 2 ЗТИП.

Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 21 ОТ 4 ФЕВРУАРИ 2005 Г. ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА
НАРЕДБАТА ЗА БЕЗОПАСНАТА ЕКСПЛОАТАЦИЯ И ТЕХНИЧЕСКИЯ НАДЗОР НА
АСАНСЬОРИ
(ОБН. - ДВ, БР. 15 ОТ 2005 Г., В СИЛА ОТ 15.02.2005 Г.)

§ 2. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 250 ОТ 25 НОЕМВРИ 2005 Г. ЗА ПРИЕМАНЕ НА
УСТРОЙСТВЕН ПРАВИЛНИК НА ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ ЗА ИНФОРМАЦИОННИ
ТЕХНОЛОГИИ И СЪОБЩЕНИЯ
(ОБН. - ДВ, БР. 96 ОТ 2005 Г., В СИЛА ОТ 01.12.2005 Г.)

§ 77. Постановлението влиза в сила от 1 декември 2005 г. с изключение на разпоредбата на § 52, т. 1, буква "а" относно чл. 4, ал. 5 и т. 7 относно чл. 22, т. 10, които влизат в сила от датата на присъединяване на Република България към Европейския съюз.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 109 ОТ 8 МАЙ 2006 Г. ЗА ПРИЕМАНЕ НА УСТРОЙСТВЕН
ПРАВИЛНИК НА БЪЛГАРСКИЯ ИНСТИТУТ ПО МЕТРОЛОГИЯ

(ОБН. - ДВ, 40 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 05.05.2006 Г.)

§ 2. Навсякъде думите "Държавната агенция за метрология и технически надзор" се заменят с "Държавната агенция за метрологичен и технически надзор" в следните нормативни актове:

.....

2. Наредбата за безопасната експлоатация и техническия надзор на асансьори, приета с Постановление № 75 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 33 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 15 и 96 от 2005 г.);

.....

§ 21. Постановлението влиза в сила от 5 май 2006 г.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 218 ОТ 18 АВГУСТ 2006 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ
НА НАРЕДБАТА ЗА БЕЗОПАСНАТА ЕКСПЛОАТАЦИЯ И ТЕХНИЧЕСКИЯ НАДЗОР НА
АСАНСЬОРИ

(ОБН. - ДВ, БР. 70 ОТ 2006 Г.)

§ 25. Навсякъде в наредбата думите "собствениците или", "собственика или",

"собственикът или", "собственик или" и "собственици или" се заличават.

Заключителни разпоредби

**КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 164 ОТ 7 ЮЛИ 2008 Г. ЗА ПРИЕМАНЕ НА НАРЕДБА ЗА
УСТРОЙСТВОТО, БЕЗОПАСНАТА ЕКСПЛОАТАЦИЯ И ТЕХНИЧЕСКИЯ НАДЗОР НА
СЪОРЪЖЕНИЯ ПОД НАЛЯГАНЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 64 ОТ 2008 Г., В СИЛА ОТ 19.08.2008 Г.)

§ 8. Постановлението влиза в сила един месец след обнародването му в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби

**КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 41 ОТ 18 ФЕВРУАРИ 2011 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И
ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА БЕЗОПАСНАТА ЕКСПЛОАТАЦИЯ И
ТЕХНИЧЕСКИЯ НАДЗОР НА АСАНСЬОРИ, ПРИЕТА С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 75 НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 2003 Г.**

(ОБН. - ДВ, БР. 18 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 02.04.2011 Г.)

§ 30. Постановлението е обявено пред Европейската комисия по реда на чл. 5, ал. 1 от Постановление № 165 на Министерския съвет от 2004 г. за организацията и координацията на обмена на информация за технически регламенти и правила за услуги на информационното общество и за установяване на процедурите, свързани с прилагането на някои национални технически правила за продукти, законно предлагани на българския пазар (обн., ДВ, бр. 64 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 91 от 2005 г., бр. 40 от 2006 г. и бр. 48 от 2009 г.), с което се въвеждат разпоредбите на Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 г., установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите стандарти и регламенти и правила относно услугите на информационното общество (ОВ, L 204, 21.07.1998 г., стр. 37), изменена с Директива 98/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 юли 1998 г. (ОВ, L 217, 05.08.1998 г., стр. 18).

§ 31. Постановлението влиза в сила един месец след обнародването му в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби

**КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 347 ОТ 20 ДЕКЕМВРИ 2012 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И
ДОПЪЛНЕНИЕ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ**

(ОБН. - ДВ, БР. 103 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2013 Г.)

§ 13. Постановлението влиза в сила от 1 януари 2013 г. с изключение на § 1, т. 10, която влиза в сила от 1 април 2013 г.

Преходни разпоредби

**КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 62 ОТ 17 МАРТ 2014 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ
НА НАРЕДБАТА ЗА БЕЗОПАСНАТА ЕКСПЛОАТАЦИЯ И ТЕХНИЧЕСКИЯ НАДЗОР НА
АСАНСЬОРИ, ПРИЕТА С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 75 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ
2003 Г.**

(ОБН. - ДВ, БР. 27 ОТ 2014 Г.)

§ 11. В срок до 30 юни 2014 г. лицата, които поддържат асансьори, са длъжни да отстранят от спирачните системи и командните табла на поддържаните от тях асансьори всички материали, които съдържат азбест.

§ 12. (1) С цел подобряване на безопасността на съществуващи асансьори ползвателите на асансьорите трябва да осигурят реализирането на мерките по глава пета от Наредбата за безопасната експлоатация и техническия надзор на асансьори (НБЕТНА) в следните срокове:

1. по чл. 38 НБЕТНА - до 31 декември 2015 г.;
2. по чл. 39, ал. 1 НБЕТНА - до 30 юни 2016 г.;
3. по чл. 39, ал. 2 НБЕТНА - до 31 декември 2016 г.;
4. по чл. 40 НБЕТНА:

а) до 31 декември 2018 г. - на всички асансьори, с изключение на асансьорите, монтирани в жилищни сгради;

б) до 31 декември 2023 г. - на асансьорите, монтирани в жилищни сгради.

(2) При неизпълнение на мерките по глава пета от НБЕТНА след изтичането на посочените в ал. 1 срокове ползвателят и лицето, което поддържа асансьора, са длъжни да спрат неговата експлоатация и да уведомят съответния регионален отдел на ГД "ИДТН".

(3) Органите за технически надзор по чл. 18, т. 2 НБЕТНА са длъжни да уведомят незабавно съответния регионален отдел на ГД "ИДТН", когато установят експлоатация на асансьор, за който не са изпълнени мерките по глава пета от НБЕТНА след изтичането на сроковете по ал. 1.

(4) Когато служителите на ГД "ИДТН" установят експлоатация на асансьори, за които не е изпълнена мярка по глава пета от НБЕТНА след изтичането на сроковете по ал. 1, те разпореждат спирането на експлоатацията на асансьорите.

§ 13. В срок до 30 юни 2014 г. лицата, вписани в регистъра по чл. 36 от Закона за техническите изисквания към продуктите като лица, извършващи поддържане, ремонтване и преустройство на асансьори, са длъжни да се снабдят с луксметър.

Приложение към чл. 9, ал. 1, т. 2

(Ново - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 02.04.2011 г.)

1. Функционалните проверки се извършват на:

- 1.1. кабинните и етажните бутониери и осветлението в кабината;
- 1.2. шахтните врати, контактите към тях, заключалките, демпферите, електромагнитните отбивачки;
- 1.3. подемния механизъм, ограничителя на скоростта, крайния прекъсвач;
- 1.4. таблото за управление;
- 1.5. бутон "Стоп", покривната клапа, предпазния праг;
- 1.6. хидравличната станция;
- 1.7. клапанный блок;
- 1.8. хидравличния цилиндър.

2. Функционалната проверка се извършва, като:

2.1. последователно от всеки етаж от кабината се подават заявки и се следи за правилното им изпълнение;

2.2. за асансьори с полуавтоматични врати се проверява:

а) на всяка спирка дали асансьорът тръгва при отворена врата;

б) целостта и укрепването на стъклата на шахтните врати;

в) правилното функциониране на всеки демпфер;

г) взаимодействието между отбивачката и отключващия лост;

д) прекъсва ли електрическата верига на вратата при движение на кабината надолу и при натискане с ръка на вратата в зоната на заключалката;

е) действието на покривната клапа и предпазния праг;

2.3. за асансьори с автоматични врати се проверява:

а) действието на задвижващия механизъм на автоматичната врата;

б) действието на фотоклетката;

в) действието на контакта, който отваря отново вратата, когато срещне препятствие;

г) действието на бутон "Врата";

д) взаимодействието между отбивачката на кабинната врата и заключващия механизъм на шахтната врата;

е) неизправности на електрическата верига на контакта при опит за отваряне на шахтните врати;

2.4. при асансьори, предназначени само за товари, се проверява:

а) отварят ли се крилата на вратите без задръжки или триене в пода;

б) действието на заключващата клапа и устройствата за задържане на крилата при затворено положение;

в) целостта и укрепването на стъклата на шахтните врати;

2.5. когато кабината е между етажите, се проверява изправното действие на бутон "Стоп";

2.6. в машинното помещение на електрическите асансьори се проверява:

а) наличието на несвойствен шум в подемния механизъм;

б) наличието на теч на масло от подемния механизъм;

в) нивото на маслото в редуктора;

г) разхлабени разглобяеми съединения на подемния механизъм;

д) визуална проверка за скъсани нишки на носещото въже по цялата му дължина;

е) проверка на каналите на фриксионната шайба за видимо износване;

ж) работата на ограничителя на скоростта при нормална скорост;

з) изправното действие на крайните прекъсвачи;

2.7. за хидравличните асансьори се проверява:

а) нивото на масло в хидравличната станция;

б) наличието на теч на масло в клапанныя блок;

в) изправността на съединенията на клапанныя блок с маркучите;

г) наличието на теч на масло от цилиндъра и съединенията на маркучите;

д) изправността на водачите на ролковия блок и буталото;

2.8. проверява се изправното действие на всяка етажна бутониера;

2.9. визуално се проверява командното табло.

Приложение № 1 към чл. 16, ал. 1, 2 и 3 и чл. 17

(Отм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.)

Приложение № 2 към чл. 26, ал. 1, т. 5

(Отм. - ДВ, бр. 70 от 2006 г.)